

Broj:

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
KONKURENCIJSKOG VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2005. GODINU

Sarajevo, svibanj 2006. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Nalazi i preporuke	4
1.1.	Sustav internih kontrola	4
1.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	5
1.3.	Nabave	6
2.	Korenspondencija	6

Privitak: Tablica 1 «Izvršenje proračuna za razdoblje od 01.01. - 31.12.2005. godine»

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i finansijskog poslovanja Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) za 2005. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Konkurencijskog vijeća je odgovorno za finansijska izvješća, za postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski temelj revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvješćivanje.
- 1.4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Konkurencijskog vijeća za 2005. godinu prikazuju u svim značajnim aspektima realno i istinito finansijsko stanje na dan 31.12.2005. godine.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pozornost na unaprijeđenje procesa planiranja i praćenja izvršenja proračuna, na neblagovremeno dostavljanje Informacije o sustavu internih kontrola realiziranih u tijeku godine kao i korektivne radnje poduzete u cilju realiziranja preporuka revizije iz protekle godine i na obvezu dosljedne primjene Zakona o javnim nabavama (točka 1.1., 1.2. i 1.3. Izvješća).

II REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Nalazi i preporuke

1.1. Sustav internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Konkurencijskom vijeću. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se temelje finansijska izvješća, te da li je finansijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u svezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Konkurencijsko vijeće nije do sada preduzimalo aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama što je obveza koja proizilazi iz odredbi Zakona o izvršenju proračuna.

Ured za reviziju podržava ovakav model uspostave sustava internih kontrola, te preporuča rukovodstvu Konkurencijskog vijeća da otpočne aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji će se bazirati na danim smjernicama Ministarstva financija i trezora BiH, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zlouporaba u poslovanju Konkurencijskog vijeća.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je temelj sustava internih kontrola kojim se osigurava pozitivan ambijent u kojem zaposleni provode različite aktivnosti i ostvaruju svoje obveze u sustavu internih kontrola.

Najveća odgovornost za uspostavljanje sustava internih kontrola i samim tim i kontrolnog okruženja vezana je za rukovodstvo Konkurencijskog vijeća. Uspostavljanje učinkovitog i uspješnog sustava internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od prevara, grešaka i eventualnih zlouporaba.

- **Procjena rizika**

Konkurencijsko vijeće nije uspostavilo jasne i nedvosmislene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nisu utvrđeni rizici u odnosu na pojedine aktivnosti. Prema tome, Konkurencijsko vijeće nije u mogućnosti vršiti vrednovanje rizika sa stajališta značajnosti procjene pojave rizika, procjenjivanje tolerancije za pojedine rizike i

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i uspješno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sustava internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje Akcionog plana za jačanje sustava internih kontrola, a koju je imenovalo Vijeće ministara BiH Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

određivanje strategije za postupanje sa rizicima. Ovaj dio procjene rizika je ključni za poduzimanje mjera za sprečavanje rizika koji je sadržan u kontrolnim aktivnostima.

Utvdili smo da Konkurencijsko vijeće nije u propisanom roku sačinilo i uz godišnja izvješća za 2005. godinu dostavilo Ministarstvu financija i trezora BiH Informaciju o sustavu internih kontrola realiziranih u tijeku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realiziranja preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama članka 18. Pravilnika o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

Konkurencijsko vijeće je naknadno, u tijeku revizije izradilo i dostavilo navedenu Informaciju.

Konkurencijsko vijeće treba da definira ciljeve poslovanja prema pojedinim područjima i aktivnostima koje nisu samo vezane za financijski aspekt poslovanja. Na primjer, procjena rizika se može utvrditi za aktivnosti vezane za financijsko poslovanje (proračun, nabave, posebni programi, financijsko izvješćivanje i sl.), kao i za aktivnosti vezane za opće poslovanje Konkurencijskog vijeća.

Također, skrećemo pozornost rukovodstvu Konkurencijskog vijeća da treba blagovremeno izraditi i uz godišnja izvješća dostaviti Informaciju o sustavu internih kontrola realiziranih u tijeku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realiziranja preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama članka 18. Pravilnika o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

1.2. Planiranje i izvršenje proračuna

Analizom proračuna ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i odobrenog i izvršenog proračuna, a koje su posljedica određenih slabosti sustava internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na temelju potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, kao i realnom temelju za blagovremenu popunu upražnjenih radnih mjesta predviđenih u traženom proračunu. S druge strane, Ministarstvo financija i trezora BiH izvršilo je umanjjenje traženog proračuna na stavci «Kapitalni izdaci» bez prethodnog usuglašenja sa Konkurencijskim vijećem, što je imalo za posledicu da je Konkurencijsko vijeće u tijeku godine dva puta, po odobrenju Ministarstva financija i trezora BiH, izvršilo prestrukturiranje rashoda kojim je povećana stavka «Kapitalni izdaci» u ukupnom iznosu od 50.000 KM. Dalje želimo skrenuti pozornost na proces izrade plana za program posebne namjene «Competition Advocacy» za koji su tražena sredstva u iznosu od 80.000 KM, a odobrena su u iznosu od 30.000 KM. S obzirom da nije došlo do utroška tih sredstava stvorene su pričuve za prestrukturiranje na poziciju «Kapitalni izdaci».

Utvdili smo da Konkurencijsko vijeće nije prekoračilo pojedine proračunske pozicije kao ni ukupan proračun, ali da postoje slabosti u planiranju proračuna koje se odnose na značajno odstupanje odobrenog od predloženog, kao i izvršenog u odnosu na odobreni proračun kako u planiranom broju zaposlenih tako i u nominalnim iznosima po pojedinoj proračunskoj poziciji.

Pregled traženog, odobrenog, prestrukturiranog i izvršenog proračuna dan je u Tablici 1. u prilogu Izvješća.

S obzirom da je kvalitetno planiranje proračuna, kao strateški važan temelj za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa, veoma značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima, predlažemo da se o proračunu i njegovom izvršenju raspravlja i na sjednicama Konkurencijskog vijeća. Potrebno je, također uložiti dodatne napore i poboljšati komunikaciju sa Ministarstvom financija i trezora BiH, te usuglasiti stavke na kojima će se eventualno umanjjenje plana proračuna izvršiti.

Revizija preporuča da se planiranju i izvršenju proračuna projekata posveti više pažnje, uzimajući u obzir stvarno potrebne resurse za obavljanje planiranih

aktivnosti. Ovakav način povezivanja planiranih aktivnosti i finansijskih sredstava značajan je i sa aspekta pravilnog izvješćivanja o izvršenim aktivnostima i postignutim rezultatima projekta.

1.3. Nabave

Ured za reviziju je uvažio činjenicu da je 2005. godina bila prva godina primjene novog Zakona o javnim nabavama kao i činjenicu da je javni sektor tijekom 2005. godine bio uskraćen za podršku institucija čije je oblikovanje predviđeno tim Zakonom. Međutim, ispunjavajući svoj mandat ipak ističemo obvezu poštivanja normi Zakona o javnim nabavama, te u namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabava, skrećemo vam pozornost na nedostatke u procesima nabava koje smo zabilježili tijekom obavljanja revizije.

Prigodom nabava kapitalnih sredstava u Konkurencijskom vijeću nisu u potpunosti primjenjivane procedure propisane Zakonom o javnim nabavama. Naime, prije otpočinjanja procesa nabava rukovodstvo nije donijelo odluke o nabavci kapitalnih sredstava u kojima bi se trebala procijeniti vrijednost nabava kao i odrediti postupak koji se treba primjeniti prigodom konkretne nabave. Također u Konkurencijskom vijeću nisu donosili odluke o izboru najpovoljnijeg dobavljača nakon provedenih procedura. Ukupne nabave kapitalnih izdataka izvršene su u iznosu od 69.021,16 KM.

Mišljenja smo da se u Konkurencijskom vijeću trebaju dosljedno pridržavati važećih propisa koji uređuju poslovanje te institucije pa i u konkretnom slučaju odredbi Zakona o javnim nabavama.

2. Korespodencija

Konkurencijskom vijeću je uručen nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Konkurencijsko vijeće je dostavilo svoje komentare na nacrt Izvještaja. Konkurencijsko vijeće nije dostavilo nove dokaze koji bi uticali na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvještaja.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Konkurencijskog vijeća i naš odgovor.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

M.P.